

Årsrapport 2023

Temagrupp barn och unga

Datum: 2023-12-14

Sammanfattning och analys

Sammanfattning av gruppens arbete under det gångna året

Temagrupp barn och unga har under 2023 fördjupat samarbetet med brukar- och barnrättsorganisationer i Temagrupp barn och ungas referensgrupp för delaktighet. Arbetsgrupp, konferenser och en gemensam workshop kring temagruppens handlingsplan 2024 var några av aktiviteterna.

Temagruppen har arrangerat och genomfört fem både digitala och fysiska konferenser riktade till chefer, medarbetare, förtroendevalda och civilsamhället för implementering av uppdragen i den länsgemensamma överenskommelsen om samverkan för barns och ungas hälsa, och de därtill framtagna Tillämpningsanvisningar för Göteborgsområdet. År 2023 har fokuset varit på Delaktighet och Barn och unga i samhällsvård. Samtliga avsnitt i Tillämpningsanvisningarna har därigenom kunnat omhändertas. Den senaste konferensen om Barn och unga i samhällsvård genomfördes i ett bredare samarbete med delregional vårdssamverkan SIMBA och SAMLA och kommunalförbundet Göteborgsregionen GR. Konferensen spelades in och finns att ta del av på hemsidan: [Barn och unga placerade i samhällsvård - Samverkan i Göteborgsområdet](#). Arbetet har planerats och genomförts av en arbetsgrupp inom temagruppen och referensgruppen, tillsammans med delregional samordnare för samverkan kring barns och ungas hälsa.

Temagrupp barn och ungas har genom utlysning kunnat stödja lokal samverkan för barns psykiska hälsa med statliga stimulansmedel. Utifrån inriktningen mot problematisk skolfrånvaro har lokal samverkan ansökt om stöd. Satsningen ökade stödet till barn och familjer med psykisk ohälsa. Under våren fick temagruppen återigen möjligheten att utlysa om ansökningar. Temagruppen enades om inriktningen mot tidiga samordnade insatser i samverkan mellan kommun och region för att uppnå hälsosam vikt, tidig upptäckt och tidiga samordnade insatser till barn och unga med psykisk ohälsa, omvårdnadsbrist och/eller våld i familjen samt insatser i samverkan för att upptäcka och motverka riskbruk och riskbeteenden gällande droger och alkohol, destruktivt sexuellt risktagande och/eller erfarenheter av våld. Tolv lokala samverkansteam ansökte varav åtta kunde beviljas i enighet, enligt budgetram och relevans enligt utlysningen. Insatserna utförs under 2024 och följs av temagruppen muntligt och skriftligt. [Psykisk hälsa barn och unga - Samverkan i Göteborgsområdet \(vardsamverkan.se\)](#)

Under 2023 har nya representanter utsetts för Drottning Silvias barnsjukhus, vårdcentraler med tilläggsuppdrag för barn och ungas psykiska hälsa (UPH), barn- och ungdomspsykiatri (BUP) samt från utbildningsförvaltningen på Öckerö.

Utvecklingsområden och åtgärder för ökad måluppfyllelse

Temagrupp barn och unga ökar takten i arbetet med barns rättigheter enligt lagen om barnkonventionen genom ökat samarbete med brukar- och barnrättsorganisationerna – för kunskap om rätt insatser i rätt tid, för barnens bästa. I handlingsplan 2024 finns förslag på pilotsamarbete för bland annat Barn som anhörig.

Temagruppen söker mandat och stöd för att driva på digitaliseringen och tillgången till digitala verktyg för samverkan kring barn och unga, såsom genom verktyget SIP – för ökad kvalitet och effektivitet. I hela länet har förvaltningarna för skola och förskola de största utmaningarna, IT-systemet SAMSA breddades sent för att inkludera dem.

Mål, aktivitet och utfall

Mål	Aktivitet	Uppföljning
<p>1. Verka för lokalt samverkansarbete för barns och ungas hälsa utifrån ett barnrättsperspektiv</p>	<p>Information- och implementeringsinsatser för temagruppens framtagna Tillämpningsanvisningar i Göteborgsområdet för Överenskommelse om Samverkan för barns och ungas hälsa</p> <p>Temagruppen bevakar uppdragen utifrån lagen om hälsoundersökningar för barn placerade i samhällsvård, för lokal implementering (ingår i Tillämpningsanvisningarna).</p>	<p>Temagruppens arbetsgrupp, där brukar- och barnrättsorganisationer ingår, har planerat och genomfört två välbesökta konferenser om avsnitt 3 i Tillämpningsanvisningarna om Delaktighet, samt i en utökad arbetsgrupp med GR, SIMBA och SAMLA en digital konferens om avsnitt 4 i Tillämpningsanvisningarna: om Barn och unga i samhällsvård med fokus på hälsa och samverkan, som också spelades in (se hemsida). Stort intresse (≤ 100 inloggningar/ besökare) för samtliga konferenser. Forskning om barn placerade i samhällsvård, SKR om lagstiftning, nationell utredning: Börja med barnen samt Maskrosbarns förmedling om barns upplevelser av sin hälsa var några av höjdpunkterna, förutom dialoger mellan deltagare</p>

Mål	Aktivitet	Uppföljning
		och frågor till föredragande som diskuterades.
	Temagruppen verkar för att införa IT-verktygen SAMSA för SIP i SAMSA för samtliga verksamheter, samt MedControlPro (MCP) för avvikelser i samverkan.	MCP finns i samtliga kommuner men inte i samtliga förvaltningar. Temagruppen fortsätter arbetet för digitalisering vid individsamverkan och ser behov av stöd och mandat från högre chefer för att implementera SAMSA för samverkan kring barn och unga, särskilt riktat mot förvaltningar för skola och förskola.
Fyll i mål från handlingsplanen.	Implementering av nya riktlinjen för SIP gällande målgruppen barn och unga sker enligt Implementeringsplan SIP som verktyg i samverkan i Göteborgsområdet (uppdaterad okt 2022).pdf	Delregional SIP-kordinator redovisar Göteborgsområdets satsning 2023, där målgruppen barn och unga är en självklar del.
	Vårdsamverkanstrukturen ska göras känd för deltagarna i NOSAM, Temagrupp barn och unga och lokala samverkansgrupper för barn och unga.	Temagruppen är ambassadörer för vårdsamverkansstrukturen, så att den är känd och används för barnens bästa. Vid dialog- och informations-tillfällen beskrivs sammanhanget inom vårdsamverkan för ökad kunskap och vi-känsla.
2. Fokus på barnrättsperspektivet enligt lagen om Barnkonventionen	Temagruppen ska verka för att samtliga verksamheter och samverkansarenor för barns och ungas hälsa genomgår utbildning i barnkonventionen.	Samtliga verksamheter har genomgått utbildning i Barnkonventionen.
	Delaktighet enligt barnrättsperspektivet ingår i Tillämpningsanvisningarna.	Två genomförda konferenser med fokus på avsnitt 3 i Tillämpningsanvisningarna om delaktighet, se mer beskrivet i delmål 1 ovan.
	Uppmärksamma barn som anhörig utifrån ett barnrättsperspektiv.	Tillsammans med Temagrupp psykiatri görs satsningar på Barn som

Mål	Aktivitet	Uppföljning
	Glöm inte syskon.	anhörig inom Samsjuklighetsuppdraget. Temagruppen har fått en föredragning av nuläget inom uppdraget. Temagruppen och brukar- och barnrättsorganisationer beskriver att mer behöver göras för Barn som anhörig; frågan blir ett eget delmål i handlingsplan 2024.
3. Tidiga insatser i samverkan - Tidigt identifiera och förebygga psykisk ohälsa	Tidiga insatser har eget avsnitt kapitel i Tillämpningsanvisningar i Göteborgsområdet för Överenskommelse om Samverkan för barns och ungas hälsa .	Temagruppen har fokus på Tidiga samordnade insatser för att förebygga ohälsa och främja hälsa i samtliga samverkansinsatser och åtaganden. Avsnitt 2 om Tidiga insatser i Tillämpningsanvisningarna lyfts fram vid konferenser och föredragningar med budskapet att läsa anvisningarna för att utveckla samordnade tidiga insatser.
	Öka användningen av SIP som ett verktyg i arbetet med tidiga insatser, även s.k. "intern-SIP".	Stor satsning på SIP-utbildare och SIP-samordnare i Göteborgsområdet, med stöd av LGS, har gett arbetet med Stärkt arbete med SIP en skjuts framåt. Tidigare lokal samverkan i de lokala Västbusgrupperna är en styrka för att bibehålla inriktningen för lokala samverkansgrupper för barn och unga. Uppföljningen görs i särskild ordning av delregional SIP-koordinator och utbildare.
	Delregionala stimulansmedel för psykisk hälsa barn och unga riktas mot att främja skolenärvaro och närvaro i förskolan samt spädbarnsverksamheter.	Temagruppens satsning har rapporterats och presenterats på temagruppsmöten. Temagruppen konstaterar att satsningen gjort skillnad för många barn och familjer, och att anknytningen under spädbarnsåret har stärkts. Närvaroteamet

Mål	Aktivitet	Uppföljning
		<p>i Härryda kommun har implementerats, ELSA-projektet har utvecklat arbetet i Partille, SkolPrev i Göteborg har omformats till satsning i annan form och vinsterna från TIPS på Hisingen omhändertas fortsatt. Närvaroteamsarbetet i Mölndal fortsätter. Satsningar i samverkan - ökad skolnärvaro och psykisk hälsa</p>
	<p>Den läns gemensamma handlingsplanen för Suicidpreventions sex mål ska integreras i de lokala handlingsplanerna.</p>	<p>Delregional suicidsamordnare rapporterar i särskild ordning.</p>